

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Lingua gratiosa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

forores, ut innuerent in dando, reddendoque beneficio, tempestivitate & prudentiam observandam esse. Neque enim rustico lanceam, militi lignem, puero nummos dones. Hinc illa Sapientum gnoma.

Beneficium dando accipit, qui digno dedit;
Benefacta malè locata, malefacta arbitror.

Democriti, in temerè quibuslibet largientem, dictum est: *male pe-
reas, quia Gratiarum virgines, meretrices effecisti.* De Gratiis eleganter Senec.
lib. 1. de benef. c. 3. Tres, ait, sunt Gratiarum; quia una est, quæ det be-
neficium, altera quæ accipiat, tertia quæ reddat. Sed quid ille, *confertis
manibus*, in se redeuntium chorus? Ob hoc; quia ordo beneficii per ma-
num transeuntis, nihilominus ad dantem revertitur; & totius speciem
perdit, si interruptus est: pulcherrimus, si cohasit, & vices servavit.
Idèò *ridentes*, quia promerentium vultus hilares sunt, quales solent esse,
& qui dant, & qui accipiunt beneficia. *Invenes*, quia non debet bene-
ficiorum memoria senescere. *Virgines*, quia incorrupta sunt & sincera,
& omnibus sancta beneficia. In quibus nihil esse alligati decet, & ad-
stricti; idèò *solutis tunicis* utuntur; *perlucidis* autem, quia beneficia
conspici volunt.

II. Sunt qui flexanimam illam dicendi Præsidentem, Græci *παιδῶν*, En-
nio *Suadam*, Horatio *Suadelam*, Ciceroni *Leporem*, Gratiis adnumerant.
Hæc est illa lingua, de qua Ecclesiasticus c. 6. (b) *Lingua eucharis* (gra-
tiosa) in bono homine abundat. Et Cic. de offic. Difficile, ait, est dictu,
quantopere conciliet animos hominum, comitas affabilitasque sermonis.
Hoc est, quod in sacro Epithalamio canitur c. 4. *Sicut vitæ coccinea la-
bia tua, & eloquium tuum dulce.* Et prov. 16. *Favus mellis composita
verba, dulcedo anima, sanitas ossium.* Hæc gratia sessitavit in ore Nesto-
ris, de quo Homerus: *Cuius ab ore melle dulcior stuebat oratio.* Hæc se-
dem habuit in linguis Abigailis, Judithæ, Estheris, quæ mira labiorum
suavitate ferocissimos leones cicurârunt. Sed non tantum in lingua,
Charis hæc habitat; etiam in oculis, in gestu, in morum amabilitate,
in forma corporis regnat, utinam semper castè ac pudicè. Siracides ait:
c. 40. *Gratiam & speciem desiderat oculus tuus; & super hæc virides sa-
tiones.* Scilicet venustas rerum, & formositas corporum delectat oculos;
sed multò magis viriditas camporum: nam longè vivaciùs pingit na-
tura, quàm ars, sine stibio, sine fuce: delectat in herbis, & floribus si-
ne illecebra: illicit sine prava cupiditate. Id quod magis de oculo ca-
stæ mentis dicendum, quæ mirum in modum capitur naturali modestia,

V V V 2

verecus-

(b) *Lingua gratiosa,*

verecundiâ, linguæ ac morum suavitate; amittit gratiam, quidquid ascitium est, & nimis sapit artem, aut redolet vanitatem.

III. Porro tres charites eruditissimus S. Scripturæ interpres vocat *Innocentiam* seu integritatem vitæ, *Lætitiam* bonæ mentis, spem futuræ beatitudinis, quibus ex aduerso tres Furie sunt oppositæ, *Pravitas* animi, *Remorsus* conscientiæ, *Desperatio*. Verè Salomon *Secura mens, quasi iuge Convivium* Prov. 15. Et Siracides c. 30. *Non est oblectamentum super cordis gaudium*. Rectè Seneca: Sola virtus præstat gaudium perpetuum, ac securum; etiamsi quid obstat, nubium modo intervenit, quæ infra feruntur, nec unquam diem vincunt. Epist. 27. A *Gratis* gratiosus dicitur, vel quia gratiâ apud omnes plurimum valet; vel quia omnium gratiam & favorem sibi facillè conciliat; idque non linguæ modo, de qua dixi, sed etiam oris suavitate: index enim animi vultus est: unde (c) Prov. 17. *Animus gaudens etatem floridam facit*. Nimirum innocentia animi redundat in florem corporis, & amœnitatem oris; unde Charites nomen habent à lætitia. Dicitur *litare Gratis*, cuius actiones omnes & verba spirant quandam morum elegantiam, venustatem, modestiam, pudicitiam, verecundiam; præsertim in adolescentibus, quos mirum quantum commendat honestas oris, & modestia indolis. Celebratur *Φιλανθρωπία* & humanitas Titi, qui patri Vespasiano successit in imperio; is ob facilitatem animi & liberalem indolem, *Delicium generis humani* audiebat. Sueton. Eiusdem dictum fuit: *Non oportet, quenquam à Caesaris colloquio tristem discedere*. Suidas. Cuius & illa vox audita: *Amici diem perdididi!* recordantis in cæna in neminem ea die à se beneficium collatum.

Huic virtuti, scilicet, humanitati, comitati, affabilitati, & gratioso sum hominibus agendi modo, (Græci *ὑπερηβολίαν* vocant) adversatur vitium *morositas*, seu morum difficultas. Sunt enim quidam hominum minimè humani, & à Gratis longissimè remoti, morosi, asperi, intractabiles, quibus plurima facillimè displicent; in minutissimis rebus inveniunt, quod cavillentur. Rarè quenquam blandè salutant, aut humaniter colloquuntur, aut placidè aspiciunt; aut sedatè respondent: sæpe negant, quod alii affirmant: quòdque ipsis benevolè & officiosè fit, aut offertur ab aliis, id importunè atque inurbanè aversantur. Verbo, non placet iis, quidquid placere deberet; adeò quidem, ut neque in ludis remittant frontem; nunquam non severi *Carones*, aut rigidi *Xenocrates*. Cuius nominis philosophum, gravi semper ac tetrico vultu incedentem,

Plato

(c) *Gratisa indoles.*